

Polskie Towarzystwo Astronomiczne

ul. Bartycka 18, 00-716 Warszawa
tel. (022) 841 00 41, e-mail: zarzad@pta.edu.pl
strona internetowa: <http://www.pta.edu.pl>

Komunikat dla prasy, Warszawa, 4 października 2013 r.

Bardzo duże zainteresowanie polskich naukowców obserwacjami w ESO

Polscy astronomowie wykazali bardzo duże zainteresowanie aplikowaniem o czas obserwacyjny na największych teleskopach optycznych należących do Europejskiego Obserwatorium Południowego (ESO). Liczba złożonych wniosków jest o 50 procent większa niż wskazywałaby liczba polskich astronomów w porównaniu do liczby astronomów pracujących w innych krajach.

W tym roku po raz pierwszy polscy astronomowie mieli okazję aplikować o czas obserwacyjny na wielkich teleskopach Europejskiego Obserwatorium Południowego (ESO) na zasadach takich jak naukowcy z krajów członkowskich ESO. Polska na razie nie jest członkiem ESO, ale trwają starania o przystąpienie naszego kraju i taka szansa to efekt wstępnej umowy pomiędzy Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a ESO.

Wnioski można było składać we wrześniu 2013 r., termin ich przyjmowania minął 1 października 2013 r. Polskie Towarzystwo Astronomiczne uzyskało od ESO informację, że z naszego kraju złożono 20 wniosków obserwacyjnych.

Świadczy to o bardzo dużym zainteresowaniu polskiej naukowej społeczności astronomicznej badaniami za pomocą instrumentów ESO. Gdy weźmie się pod uwagę liczbę instytutów naukowych w Polsce zajmujących się badaniami astronomicznymi, to średnio złożono ponad jeden wniosek na instytut. Tego rodzaju projekty nie są zwykle realizowane jednoosobowo, a w większych zespołach badawczych.

Można też porównać zainteresowanie na szerszym tle międzynarodowym. Odniesienie uzyskanego wyniku do liczby członków Międzynarodowej Unii Astronomicznej z Polski, w porównaniu z liczbą astronomów z innych krajów, pozwala stwierdzić, że liczba polskich wniosków wyniosła około 150 procent przewidywanej w ten sposób średniej.

„Teleskopy ESO to najlepsze na Ziemi miejsca do prowadzenia różnego typu obserwacji astronomicznych. Ich moc przejawia się w liczbie recenzowanych publikacji naukowych opartych o dane uzyskane tymi teleskopami. Udział w takich obserwacjach jest celem, a można nawet określić, że marzeniem, wielu astronomów, nie tylko z Polski, ale też z wielu innych krajów. Teraz wreszcie mamy szansę na prowadzenie takich obserwacji” powiedziała dr Agnieszka Kryszczyńska z Obserwatorium Astronomicznego UAM, prezes Polskiego Towarzystwa Astronomicznego.

„Pomimo tego, że polscy astronomowie mieli niewiele czasu na przygotowanie projektów obserwacyjnych na teleskopy ESO, ich ilość pokazuje ogromne zainteresowanie środowiska tego

typu obserwacjami. W następnym konkursie można spodziewać się jeszcze większej liczby wniosków” dodała.

ESO posiada swoje obserwatoria w Ameryce Południowej, na pustyni Atakama w Chile. W Paranal, La Silla i Chajnantor znajdują się jedne z największych i najnowocześniejszych na świecie teleskopów do obserwacji Kosmosu z powierzchni Ziemi. Na przykład Bardzo Duży Teleskop (VLT), złożony z czterech ośmiometrowych teleskopów i towarzyszących im czterech teleskopów o średnicach po 1,8 metra. Dla porównania największy teleskop optyczny umieszczony na terenie Polski ma 0,9 metra średnicy. ESO reprezentuje także Europę w projekcie ALMA, olbrzymiej sieci radioteleskopów do obserwacji na falach milimetrowych i submilimetrowych.

Warto dodać, że ESO szykuje się obecnie do kolejnego wielkiego projektu. Chce stworzyć teleskop E-ELT, który będzie miał wielkość połowy stadionu piłkarskiego. Gdy powstanie, będzie to „największe oko świata na niebo”. Budżet tej inwestycji przekroczy miliard euro. Jeśli Polska stanie się członkiem ESO, to nasze przedsiębiorstwa i instytuty naukowo-techniczne będą mogły uczestniczyć w przetargach na budowę poszczególnych etapów inwestycji.

Przydatne adresy:

Witryna PTA: <http://www.pta.edu.pl>

Witryna ESO: <http://www.eso.org/public/poland/>